

นโยบาย
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Policy
Fiscal Year 2017
Office of the Basic Education Commission

นโยบาย
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรากฐานของการศึกษาของคนไทย ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผ่านมาสํานักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ปฏิรูปการศึกษาโดยมุ่งมั่นพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สํานักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดนโยบายสํานักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเอกสารฉบับนี้ และขอขอบคุณคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกท่าน ที่มีส่วนผลักดันให้การกำหนดนโยบายสำเร็จลุล่วง ตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

สํานักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

หน้า

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๑
บทที่ ๑ ความเป็นมานโยบาย	๔
บทที่ ๒ องค์ประกอบนโยบาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๑๕
วิสัยทัศน์	๑๗
พันธกิจ	๑๗
เป้าประสงค์	๑๗
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	๑๘
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒	๑๙
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓	๒๐
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔	๒๑
ผลผลิต	๒๒
จุดเน้น	๒๓
ภาคผนวก	๒๙
ภาคผนวก ก วิสัยทัศน์ประเทศไทย	๓๐
ภาคผนวก ข คำแถลงนโยบายของนายกรัฐมนตรี	๓๒
ภาคผนวก ค นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	๓๕
ภาคผนวก ง จุดเน้น ๖ ยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ	๓๙
ภาคผนวก จ SWOT สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๔๑
ภาคผนวก ฉ สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	๔๔

นโยบาย
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

นโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

หัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การสร้างและพัฒนาคนไทยเพื่ออนาคตของประเทศไทย สร้างคนไทยให้เป็นคนดีและคนเก่ง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ เน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดวิเคราะห์เป็น สามารถสร้างวิสัยทัศน์และวางแผนอนาคตที่ดีของตนเองได้ รวมถึงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของคนไทย และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติเป็นหลัก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

๑. เร่งรัดปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบและกระบวนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันโลก ให้สำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

๒. เร่งพัฒนาความแข็งแกร่งทางการศึกษา ให้ผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท รวมถึง เด็กพิการ และด้อยโอกาส มีความรู้ และทักษะแห่งโลกยุคใหม่ควบคู่กันไป โดยเฉพาะทักษะการอ่าน การเขียน และ การคิด เพื่อให้มีความพร้อมเข้าสู่การศึกษาระดับสูง และโลกของการทำงาน

๓. เร่งปรับระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน มีการประสานสัมพันธ์กับเนื้อหา ทักษะ และกระบวนการเรียนการสอน ประกอบไปด้วย มาตรฐานและการประเมิน หลักสูตร และการสอน การพัฒนาทางวิชาชีพและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

๔. ยกระดับความแข็งแกร่งมาตรฐานวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษา ให้ครูเป็นผู้ที่มีความสามารถและทักษะที่เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารจัดการ และเป็นผู้นำทางวิชาการ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน สร้างความมั่นใจและไว้วางใจ ส่งเสริมให้รับผิดชอบต่อผลที่เกิดกับนักเรียนที่สอดคล้องกับวิชาชีพ

๕. เร่งสร้างระบบให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นองค์กรคุณภาพที่แข็งแกร่ง และมีประสิทธิภาพ เพื่อการให้บริการที่ดี มีความสามารถรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพและมาตรฐานได้เป็นอย่างดี

๖. เร่งรัดปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง มีแรงบันดาลใจ และมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ชัดเจน เป็นสถานศึกษาคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ที่สามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล

๗. สร้างระบบการควบคุมการจัดการการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่มีข้อมูลสารสนเทศ และข่าวสาร เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนอย่างพร้อมบริบูรณ์ และมีนโยบายการติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม

๘. สร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการให้บริการที่ดี ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เร่งรัดการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ปรับปรุงระบบของโรงเรียน ให้เป็นแบบร่วมคิดร่วมทำ การมีส่วนร่วม และการประสานงาน

สามารถใช้เครือข่ายการพัฒนาการศึกษา ระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ กลุ่มบุคคล องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน และองค์กรสังคมอื่น

๙. เร่งปรับระบบการบริหารงานบุคคล มุ่งเน้นความถูกต้อง เหมาะสม เป็นธรรม ปราศจากคอร์รัปชัน ให้เป็นปัจจัยหนุนในการเสริมสร้างคุณภาพและประสิทธิภาพ ขวัญและกำลังใจ สร้างภาวะจูงใจ แรงบันดาลใจ และความรับผิดชอบในความสำเร็จตามภาระหน้าที่

๑๐. มุ่งสร้างพลเมืองดีที่ตื่นตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้ และทำให้การศึกษานำการแก้ปัญหาสำคัญของสังคม รวมทั้งปัญหาการคอร์รัปชัน

๑๑. ทุ้มเทมาตรการเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่พัฒนาแล้วหลัง และโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ได้คุณภาพ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนต้องเสียโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

บทที่ ๑

ความเป็นมานโยบาย

ความเป็นมานโยบาย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) ได้จัดทำความร่วมมือกับองค์การศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) และองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทย รายงานผลการศึกษานี้ ได้เสนอแนวทางสำหรับประเทศไทย ที่จะปรับเปลี่ยนสถานการณ์เพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายในการลงทุนด้านการศึกษา ๔ ด้าน ดังนี้^๑

๑) ด้านหลักสูตร หลักสูตรใหม่ควรพัฒนาในส่วนของความสอดคล้องเชิงทฤษฎี ตระหนักถึงการออกแบบหลักสูตรบนพื้นฐานของความเข้าใจ ชัดเจนตรงกับการเรียนรู้ มีความสอดคล้องต่อเนื่อง และชี้ชัดของหลักการ สอดคล้องกับมาตรฐานระดับสากล มีคำแนะนำที่ชัดเจนกับครูผู้สอน การจัดทำหลักสูตรควรอยู่บนพื้นฐานของการรับฟังคำแนะนำจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒) ด้านการประเมินผลผู้เรียน เนื่องจากหลักสูตรยังไม่สนับสนุนให้เกิดกระบวนการประเมินผลที่ชัดเจน ข้อสอบมาตรฐานระดับชาติ ยังไม่ได้รับการพัฒนาให้สมบูรณ์แบบ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดผลเชิงลบต่อการศึกษาในภาพกว้าง ดังนั้นควรส่งเสริมการประเมินผลในระดับโรงเรียนซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการประเมินผลให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งการประเมินผลย่อยเพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) และการประเมินผลรวบยอดเพื่อตัดสินผลการเรียน (Summative Assessment) เพื่อให้เกิดความสมดุลกับการประเมินผลระดับชาติ (Standardized National Assessments) ทั้งควรมีการศึกษาค้นคว้ามาตรฐานระดับสากล เช่น PISA และ TIMSS เพื่อนำมาพัฒนาการประเมินผลระดับชาติให้เป็นสากล

๓) ด้านครูและผู้บริหารโรงเรียน ควรจัดทำยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมครูก่อนเข้าสู่วิชาชีพ การพัฒนาศักยภาพครู หลักสูตรการผลิตครูและการประเมินผลครู ควรส่งเสริมให้ครูมีเวลาปฏิบัติการสอน ในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น ลดภาระงานอื่นๆ ให้น้อยลง และได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะเป็นผู้นำ มีอาชีพ

๔) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีการร่างยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้มแข็ง เพื่อเป็นกลไกให้เกิดความเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีที่เสถียร และสามารถเชื่อมโยงกับสื่อการจัดการเรียนรู้ได้อย่างดี ครูต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

จากการประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (48th SEAMEO Council Conference : SEAMEC) ครั้งที่ ๔๘ วันที่ ๖ - ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมรอยัลคัลิฟิซ พัทยา จังหวัดชลบุรี ที่ประชุมได้ทำข้อตกลงร่วมกันด้านการศึกษาในส่วนที่เห็นว่าสำคัญและต้องทำเป็นลำดับแรก ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๘ ๗ ข้อ ดังนี้ ๑) การดูแลเด็กปฐมวัยและให้การศึกษา ๒) การระบอบอุปสรรคในการเข้าถึงการศึกษา ๓) การฟื้นตัวเมื่อต้องเผชิญเหตุฉุกเฉิน ๔) การส่งเสริมการอาชีวศึกษา ๕) การทำให้การศึกษาวิชาชีพมีความสำคัญอีกครั้งหนึ่ง ๖) การส่งเสริมมาตรฐานภาพในการอุดมศึกษาและวิจัย และ ๗) การนำหลักสูตร แห่งศตวรรษที่ ๒๑ ไปใช้^๒

^๑ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). “UNESCO และ OECD ชีกระบบการศึกษาไทยไม่พร้อมรับศตวรรษที่ ๒๑”. จุลสาร สกศ., ปีที่ ๑, ฉบับที่ ๕ : ๒.

^๒ Southeast Asian Ministers of Education Organization. (2015). “A new Education Agenda : SEAMEO’s Seven Priorities”. SEMEO Secretariat : 1.

สำหรับภาพการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนนั้น ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กำหนดนโยบายด้านการศึกษาดังนี้^๓

พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการเรียนรู้

- ปลุกฝังค่านิยม ๑๒ ประการ บนฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ปลุกฝังให้เด็กรักและภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักประวัติศาสตร์ชาติไทย และหน้าที่ความเป็นพลเมืองที่ดี
- ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา มุ่งเน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดเป็น มองเห็นอนาคต
- ปรับหลักสูตรทุกระดับชั้นให้มีความต่อเนื่องกัน มุ่งเน้นการศึกษาเพื่อการมีงานทำ
- ลดจำนวนรายวิชาอย่างเหมาะสมกับวัย

ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและยกระดับมาตรฐานการศึกษา

- สร้างโอกาสให้เข้าถึงบริการทางการเงินเพื่อการศึกษาให้มากขึ้น
- สร้างคนเพื่อส่งเสริมระบบเศรษฐกิจในภูมิภาคและพื้นที่ของตนเอง
- สร้างความทัดเทียมทางการศึกษา โดยจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และสื่อดิจิทัล
- สร้างโอกาสให้เด็กด้อยโอกาสทุกกลุ่มเข้าถึงการจัดบริการการศึกษา

ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ

- แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาการศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษายกระดับคุณภาพการศึกษา และวางรากฐานการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ

พัฒนาครู

- สร้างกระบวนการเรียนรู้อย่างมีคุณค่าให้เกิดคุณภาพต่อตัวเด็กอย่างแท้จริง
- สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และเด็ก เพื่อให้เด็กเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข
- วางแผนผลิตและพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ
- แก้ไขปัญหาหนี้สินครู

ผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ

- บูรณาการการศึกษาทั้งระบบให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการผลิตและพัฒนากำลังคน
- ผลิตกำลังคนสายอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สอดรับกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และท้องถิ่น
- ปรับภาพลักษณ์อาชีวศึกษาให้เป็นที่นิยม
- ปฏิรูปการอุดมศึกษาในการวางแผนผลิตกำลังคน เน้นความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ
- ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมในทุกระดับการศึกษา

เตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

- พัฒนากำลังคนให้เป็นแรงงานที่มีฝีมือ สามารถทำงานได้ทั้งในและต่างประเทศ
- เพิ่มคุณวุฒิให้กับแรงงานไทย
- พัฒนาความชำนาญในการประกอบอาชีพ การใช้เทคโนโลยี และการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศให้กับกำลังคน

^๓ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). ปฏิรูปการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน นโยบายด้านการศึกษานายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา). กรุงเทพฯ : ๒๑ เซ็นจูรี่ จำกัด.

- ส่งเสริมให้ประชาชนเรียนรู้ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมรวมตัวกันเป็นเครือข่ายและมีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษา
- ส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ผ่านแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น พิพิธภัณฑ์
- ส่งเสริมให้ประชาชนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้

ส่งเสริมระบบธรรมาภิบาลในวงการศึกษ

- สร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติให้ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะที่เหมาะสม ตลอดจนพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ที่เน้นการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย ยังไม่ถึงระดับมาตรฐานประเทศที่พัฒนาแล้ว ถึงจะมีแนวโน้มว่าจะดีขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพผู้เรียนในระดับนานาชาติ ซึ่งในปีการศึกษา ๒๕๕๘ มีผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติและระดับนานาชาติ ดังนี้

๑. ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในวิชาหลัก ๕ วิชา ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ เมื่อเทียบกับปีการศึกษา ๒๕๕๗ พบว่า ผลการทดสอบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เกือบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา ๒๕๕๗ ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่มีคะแนนเฉลี่ยลดลง ผลการทดสอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เกือบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา ๒๕๕๗ ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่มีคะแนนเฉลี่ยลดลง ส่วนผลการทดสอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เกือบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา ๒๕๕๗ ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยลดลง เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยรวม ๕ รายวิชาของทั้ง ๓ ชั้น พบว่า คะแนนเฉลี่ยของปีการศึกษา ๒๕๕๘ เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา ๒๕๕๗ ดังตาราง ๑

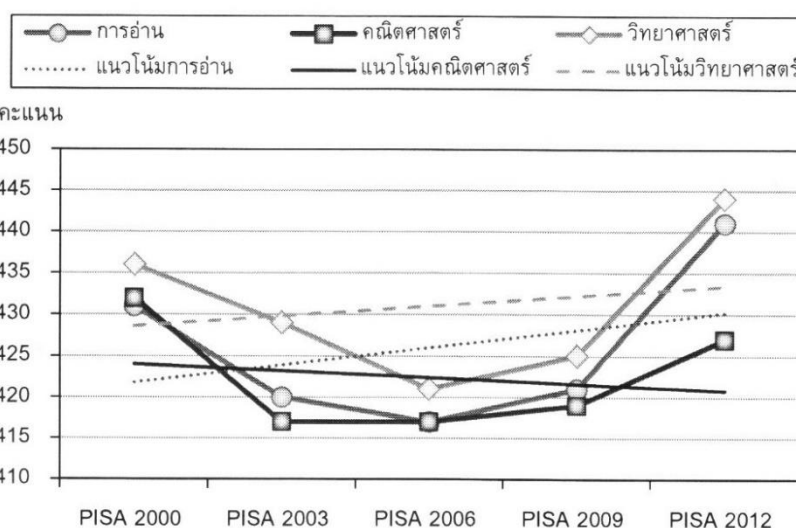
ตาราง ๑ การเปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา ๒๕๕๘ กับปีการศึกษา ๒๕๕๗

ชั้น	ปี	ไทย	คณิต	วิทย์	สังคม	อังกฤษ	รวม ๕ วิชา
ป.๖	๒๕๕๘	๔๘.๓๙	๔๑.๗๖	๔๑.๕๕	๔๗.๖๔	๓๖.๖๑	๔๓.๑๙
	๒๕๕๗	๔๕.๐๓	๓๖.๗๗	๔๐.๙๗	๔๙.๐๓	๓๒.๘๘	๔๐.๗๔
	ผลต่าง	+๔.๓๖	+๔.๙๙	+๐.๕๘	-๑.๓๙	+๓.๗๓	+๒.๔๕
	สรุปผล	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น
ม.๓	๒๕๕๘	๔๒.๘๘	๓๒.๔๒	๓๗.๘๘	๔๖.๔๒	๓๐.๑๖	๓๗.๙๕
	๒๕๕๗	๓๕.๓๙	๒๙.๕๙	๓๘.๗๗	๔๖.๙๔	๒๗.๐๙	๓๕.๕๖
	ผลต่าง	+๗.๕๐	+๒.๘๓	-๐.๘๙	-๐.๕๒	+๓.๐๗	+๒.๓๙
	สรุปผล	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ลดลง	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น
ม.๖	๒๕๕๘	๔๙.๙๕	๒๖.๖๕	๓๓.๕๕	๔๐.๐๐	๒๔.๖๘	๓๔.๙๗
	๒๕๕๗	๕๑.๔๑	๒๑.๗๒	๓๒.๖๗	๓๖.๘๑	๒๓.๑๒	๓๓.๑๕
	ผลต่าง	-๑.๔๖	+๔.๙๓	+๐.๘๘	+๓.๑๙	+๑.๕๖	+๑.๘๒
	สรุปผล	ลดลง	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น

๒. ผลการประเมินระดับนานาชาติ

๒.๑ ผลการทดสอบ Program for International Student Assessment (PISA) ซึ่งเป็น การทดสอบนักเรียนอายุ ๑๕ ปีในระดับชาติ เมื่อพิจารณาผลของนักเรียนจากประเทศต่างๆในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ ในการทดสอบปี ๒๐๑๒ นักเรียนไทยได้ผลคะแนนสูงกว่าทั้งมาเลเซีย และอินโดนีเซีย ทุก วิชา แต่ต่ำกว่าสิงคโปร์ซึ่งมีผลคะแนนทุกวิชาในกลุ่มบนสุดของโลก และเวียดนามซึ่งเพิ่งเข้าทดสอบเป็นครั้งแรก ทั้งสองประเทศมีผลคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD ในขณะที่นักเรียนไทยยังมีคะแนนไม่ถึงค่าเฉลี่ยของ นักเรียน ในกลุ่มประเทศ OECD

เมื่อเปรียบเทียบ PISA ปี ๒๐๐๙ กับปี ๒๐๑๒ พบว่าในปี ๒๐๑๒ นักเรียนไทยมีผลการประเมิน เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ในด้านการอ่านและวิทยาศาสตร์ โดยคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้นเล็กน้อย และเมื่อจัดลำดับจาก ๖๕ ประเทศ การอ่านของนักเรียนไทย อยู่ในช่วงลำดับที่ ๔๗ - ๕๑ คณิตศาสตร์อยู่ในช่วงลำดับที่ ๔๘ - ๕๒ และวิทยาศาสตร์อยู่ในช่วงลำดับที่ ๔๗ - ๔๙ ดังภาพประกอบ ๑

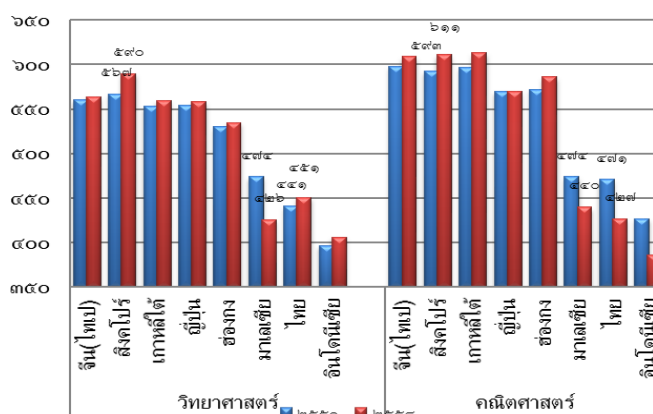
ภาพประกอบ ๑ แนวโน้มคะแนน PISA ของไทย ปี ๒๕๔๓-๒๕๕๖^๔

^๔ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (๒๕๕๓). ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์: บทสรุป เพื่อการบริหาร.

เมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบที่ผ่านมาตั้งแต่การทดสอบครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๔๓ พบว่า ในปี ๒๕๕๖ นักเรียนไทยทำคะแนนสอบได้สูงกว่าทุกปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะในวิชาวิทยาศาสตร์และการอ่าน ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในภาพรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า สามารถทำคะแนนได้สูงขึ้นอย่างมาก ทั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเดิม (เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖) และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (ที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาหรือถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และในบางโรงเรียนเปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) โดยเฉพาะโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสามารถทำคะแนนวิชาคณิตศาสตร์และการอ่านเพิ่มขึ้นถึงหนึ่งระดับ อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์ผลจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักเรียนในภาคกลาง ยกเว้น กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีคะแนนต่ำกว่าภาคอื่น ๆ โดยระหว่างกลุ่มโรงเรียนต่าง ๆ ผลคะแนนต่างกันมาก กลุ่มโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย ไม่เพียงคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD คะแนนยังสูงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่มีคะแนนเป็นอันดับหนึ่ง (วิทยาศาสตร์ ๕๖๕ การอ่าน ๕๕๔ ทั้งสองวิชามีคะแนนสูงรองลงมาจากฮ่องกง-จีน ซึ่งเป็นอันดับหนึ่งของโลก ส่วนคะแนนคณิตศาสตร์ ๕๗๐ สูงรองจากฮ่องกง-จีน และสิงคโปร์) ในขณะที่โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเดิมและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คะแนนยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่องในโรงเรียนทุกประเภท

๒.๒ ผลการประเมินระดับนานาชาติ TIMSS ปี ๒๕๕๔ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๐ พบว่า นักเรียนไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มีผลคะแนนวิชาวิทยาศาสตร์สูงขึ้น เป็นอันดับที่ ๒๕ ของจาก ๖๓ ประเทศทั่วโลก และขึ้นมาเป็นอันดับสองของภูมิภาคอาเซียน รองจากสิงคโปร์ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาผลคะแนนวิชาคณิตศาสตร์ของไทยพบว่าลดลงเช่นเดียวกับมาเลเซียและอินโดนีเซีย โดยมาเลเซียอยู่ในอันดับที่ ๒๖ สูงกว่าไทยที่อันดับที่ ๒๘ ดังภาพประกอบ ๒

ภาพประกอบ ๒ แนวโน้มคะแนนวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์จากการประเมิน TIMSS ของไทย ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔

ที่มา: ๑. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, สถิติและตัวชี้วัดทางการศึกษาของประเทศไทย ๒๕๕๕. ไตรมาส ๑ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ มกราคม-มีนาคม ๒๕๕๖

๒. สำนักทดสอบทางการศึกษา, ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรกฎาคม ๒๕๕๒.

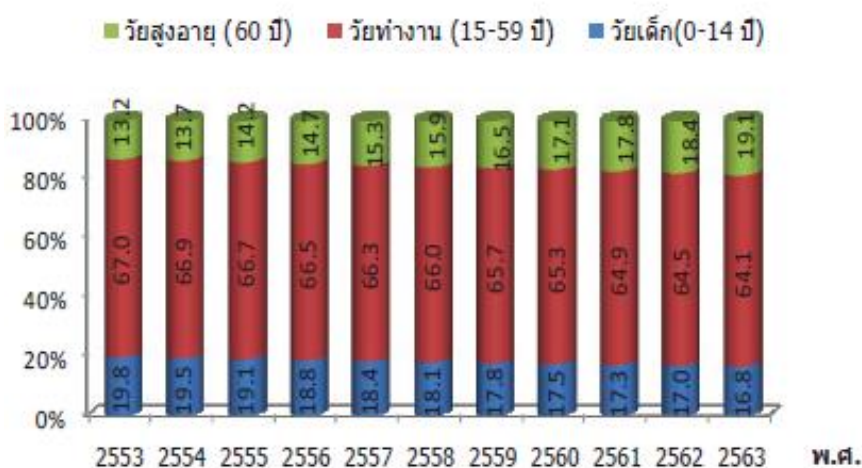

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียน ให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีคุณภาพ

๑. ผลกระทบโครงสร้างประชากรต่อคุณภาพการศึกษา

ประเทศไทยเริ่มมีสัดส่วนของประชากรวัยเด็ก (๐-๑๔ ปี) ลดลงในขณะที่กลุ่มวัยทำงาน (อายุ ๑๕ - ๕๙ ปี) ก็เริ่มลดลงเรื่อยๆ จนเริ่มมีผู้สูงอายุ (๖๐ ปีขึ้นไป) มากกว่าวัยเด็กเพิ่มขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานต้องรับภาระเลี้ยงดูเด็กและผู้สูงอายุมากขึ้น ดังประเทศที่พัฒนาแล้วได้ประสบมาก่อนประเทศไทย

จากอดีตที่เรามุ่งเน้นการให้โอกาสในการเข้าถึงเชิงปริมาณอย่างเพียงพอ เช่น การขยายโรงเรียน เพิ่มครู หรือทุ่มเททรัพยากรศึกษาที่มากขึ้น แต่ไม่มีตัวเทียบกับความคุ้มค่าในการจัดการศึกษา และผลตอบแทนที่ตัวเด็กว่า เก่ง ดี มีคุณภาพได้อย่างไร จากนั้นไปสู่นาคตจะเป็นโอกาสดีที่จะเร่งพัฒนา “คุณภาพ” การจัดการศึกษาของไทยให้คนไทยทุกช่วงวัยเรียนมีศักยภาพที่เป็นฐานในการผลักดันเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ^๕ ดังภาพประกอบ ๓

ภาพประกอบ ๓ โครงสร้างประชากร ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๓

๒. การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา

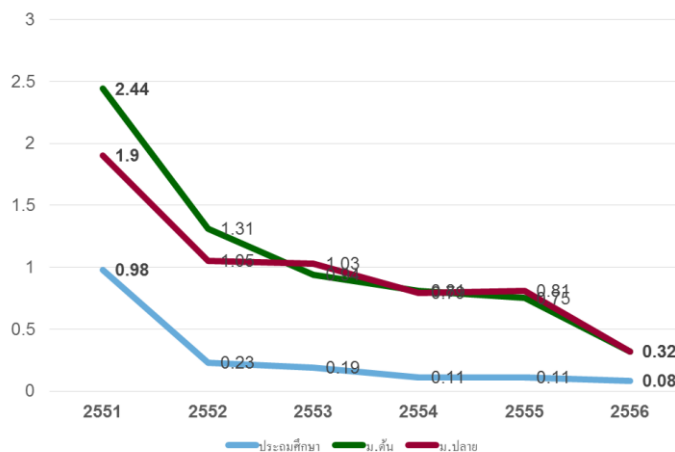
ที่ผ่านมาการจัดการศึกษาของประเทศไทยประสบความสำเร็จด้านการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสามารถเพิ่มจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุระหว่าง ๑๖ - ๖๙ ปี จากร้อยละ ๕.๓ ในปี ๒๕๒๙ เป็นร้อยละ ๘.๓ ในปี ๒๕๕๓^๖ โดยเพิ่มการเรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ได้แก่ การเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากร้อยละ ๖.๙ ในปี ๒๕๒๙ เป็นร้อยละ

^๕ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๙). “สกศ.วิเคราะห์ผลกระทบของโครงสร้างประชากรสู่โอกาสที่มุ่งเน้นพัฒนา “คุณภาพการศึกษา””. **จดหมายข่าว OEC**, ปีที่ ๑, ฉบับที่ ๒ : ๓.

^๖ ดิลกะ ลัทธพิพัฒน์. (๒๕๕๕). **ผลกระทบของการสร้างความรับผิดชอบทางการศึกษาต่อสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนไทย**. เอกสารนำเสนอในการสัมมนาวิชาการประจำปี ๒๕๕๔ เรื่องยกเครื่องการศึกษาไทย: สู่การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง ร่วมจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานปฏิรูป และมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลเวิลด์.

๕๓.๗ ในปี ๒๕๕๓ นอกจากนี้ ในช่วง ๖ ปีที่ผ่านมา อัตราการออกกลางคันของนักเรียนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ๑๕ ปี ดังภาพประกอบ ๔

ภาพประกอบ ๔ อัตราการออกกลางคันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๑ - ๒๕๕๖

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

TEPE Online การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยยึดถือภารกิจและพื้นที่ปฏิบัติงานเป็นฐานด้วยระบบ TEPE Online (Teachers and Educational Personnels Enchancement Based on Mission and Functional Areas as Majors) มีหลักการของระบบ TEPE Online คือ “พัฒนาครู ก้าวสู่ออนาคตชาติ ทุกคนเรียนรู้ได้ ทุกที่ ทุกเวลา (Anyone Anywhere Anytime)” ดำเนินการด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อประหยัดเวลาของครูและบุคลากรทางการศึกษา ประหยัดงบประมาณของส่วนราชการ โดยระบบ TEPE Online เปิดใช้อย่างเต็มรูปแบบเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ เวลา ๑๖.๐๐ น. - ๐๖.๐๐ น.ของวันถัดไป (วันธรรมดา) เพื่อไม่ให้รบกวนเวลาในการเรียนการสอน แต่ในวันเสาร์-อาทิตย์ ระบบดังกล่าวเปิดใช้ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง การเรียนในแต่ละวันสามารถรองรับครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ทั้งประเทศ เนื่องจากมีศูนย์เครือข่าย ๗๗ ศูนย์ทั่วประเทศ และในอนาคตก็จะขยายศูนย์เครือข่ายครบ ๒๒๕ เขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้ มีความเชื่อมั่นว่าระบบที่วางไว้จะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและจะพยายามทำให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น^๗

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

แม้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง ปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๕๒ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาจะได้รับการรับรองถึงกว่าร้อยละ ๘๐ แต่การกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการยังทำได้น้อย^๘ สถานศึกษาที่มีศักยภาพและความพร้อมสูง

^๗ สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๘). ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี ๘๙/๒๕๕๘.

จากแหล่งข้อมูล <http://www.moe.go.th/websm/๒๐๑๕/mar/๐๘๙.html>.

^๘ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๒). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๖๑). สิ่งพิมพ์ สกศ. ลำดับที่ ๕๗/๒๕๕๒.

ในการจัดการศึกษามีเพียงร้อยละ ๑๗^๙ ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของไทยเมื่อจัดลำดับแล้วถือว่าต่ำ โดยเมื่อพิจารณาจากรายการจ่ายด้านการศึกษาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ อยู่ที่อันดับ ๕๒ จาก ๕๗ ประเทศที่เข้าร่วมรับการประเมินสมรรถนะในการแข่งขันด้านการศึกษาระดับนานาชาติ ปี ๒๕๕๒ รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้ในสัดส่วนที่สูง แต่ประสิทธิภาพการใช้จ่ายอยู่ในเกณฑ์ต่ำ^{๑๐} โดยงบประมาณการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยยังคงถูกจัดสรรจากด้านอุปทานเป็นหลัก และงบประมาณกว่าร้อยละ ๗๕ ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักเรียนโดยตรง^{๑๑}

ขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษา

เวทีเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum : WEF) ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๕๙ ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ ๑๔๐ ประเทศทั่วโลก โดยเก็บข้อมูลสถิติจากหน่วยงานระดับประเทศ เช่น IMF UNESCO และ World Bank เป็นต้น และแบบสอบถามผู้บริหารจากภาคธุรกิจ โดยแบ่งประเทศต่างๆ ทั่วโลกออกเป็น ๓ กลุ่ม ตาม GDP per Capital และจำแนกตัวชี้วัดเป็น ๑๒ เสาหลัก (Pillars) ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีอยู่ใน ๒ เสาหลัก คือ เสาหลักที่ ๔ สุขภาพและการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเสาหลักที่ ๕ การศึกษา ขั้นสูงและการฝึกอบรม ผลการจัดอันดับในภาพรวมประจำปี ๒๕๕๘ – ๒๕๕๙ ไทย อยู่ในอันดับที่ ๓๒ ซึ่งเป็นอันดับที่ค่อนข้างดีมากในโลก โดยมีคะแนน ๔.๖ ทำให้อันดับและคะแนนตกลงเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับ WEF ๒๕๕๗ – ๒๕๕๘ (อันดับ ๓๑ คะแนน ๔.๗) เป็นอันดับที่ ๓ ในกลุ่มประเทศ ASEAN รองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย^{๑๒}

เมื่อพิจารณาผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาดังกล่าวตามตัวชี้วัด ๑๐ ตัวชี้วัด เปรียบเทียบอันดับในกลุ่มประชาคมอาเซียนดังภาพประกอบ ๕^{๑๓}

^๙ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๕). รายงานการวิจัยการประเมินศักยภาพและความพร้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อรองรับการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา. สิ่งพิมพ์ สกศ. ลำดับที่ ๑๗/๒๕๕๕.

^{๑๐} วิทยากร เชียงกุล. (๒๕๕๓). สถานะการศึกษาไทย ปี ๒๕๕๑/๒๕๕๒: บทบาทการศึกษากับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม. ศูนย์สารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ ๑๘/๒๕๕๓.

^{๑๑} มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (๒๕๕๖). รายงานฉบับสมบูรณ์การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความรับผิดชอบ. กรุงเทพฯ : ๑๙.

^{๑๒} สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๙). “ขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาในเวทีเศรษฐกิจโลก ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙”. จดหมายข่าว OEC, ปีที่ ๑, ฉบับที่ ๒ : ๑.

^{๑๓} สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). “มองสถิติและตัวชี้วัดทางการศึกษา : ตัวชี้วัดการศึกษาไทยใน World Economic Forum : WEF 2014 – 2015”. จดหมายข่าว OEC, ปีที่ ๒, ฉบับที่ ๒ : ๗.

อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาในกลุ่มประเทศ ASEAN (ยกเว้น Brunei)										
World Economic Forum 2014-2015										
ประเทศ (9)	ตัวชี้วัดด้านการศึกษา									
	Quality of primary education	primary education enrollment, net %	Secondary education enrollment, gross %	Tertiary education enrollment, gross %	Quality of the education system	Quality of math and science education	Quality of management schools	Internet access in schools	Availability of research and training services	Extent of staff training
Cambodia	113 ↓	24 ↑	125 ↑	101 ↑	101 ↓	111 ↓	123 ↓	100 ↓	104 ↓	82 ↓
Indonesia	48 ↑	85 ↓	92 ↑	77 ↑	32 ↑	36 ↓	49 ↑	48 ↑	50 ↓	24 ↑
Lao PDR	84 ↓	56 ↓	124 ↓	99 ↑	60 ↓	83 ↑	79 ↑	88 ↑	83 ↑	45 ↑
Malaysia	17 ↑	60 ↓	108 ↓	72 ↓	10 ↑	16 ↑	26 ↑	34 ↑	13 ↑	4 ↑
Myanma	137 ↑	111 ↑	122	103	129 ↓	129 ↑	139 ↑	137 ↑	135 ↑	138 ↑
Philippines	60 ↑	105 ↑	89 ↓	82 ↓	29 ↑	70 ↑	40 ↓	66 ↑	49 ↑	27
Singapore	3	1	16 ↑	10 ↑	4 ↓	1	6	6 ↓	12 ↑	3 ↓
Thailand	90 ↓	58 ↑	79 ↑	54 ↑	87 ↓	81 ↓	81 ↓	61 ↑	69 ↓	37 ↑
Vietnam	91 ↑	29 ↓	98 ↓	88 ↑	94 ↑	82 ↑	119 ↑	47 ↓	118 ↑	85 ↑

ที่มา : World Economic Forum 2014-2015

ภาพประกอบ ๕ อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาในกลุ่มประเทศ ASEAN (ยกเว้น Brunei)

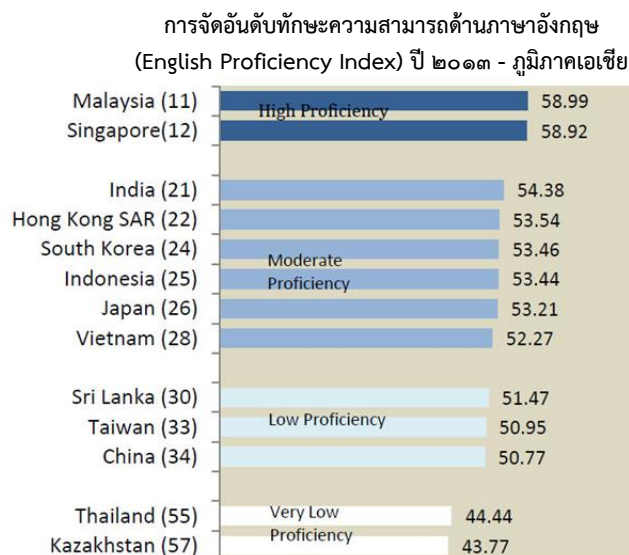
ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ WEF ๒๐๑๔-๒๐๑๕ ที่มีตัวชี้วัดด้านการศึกษา ๑๐ ตัวชี้วัด เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศสมาชิกทั้งหมด ๑๔๔ ประเทศ พบว่า ประเทศไทยมีตัวชี้วัดด้านการศึกษา ที่อันดับเพิ่มขึ้น ๕ ตัวชี้วัด ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่เป็นข้อมูลตัวเลขสถิติพื้นฐานของประเทศ (Basic Statistics) ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงสถิติที่มาจากสำนักงานสถิติแห่งยูเนสโก (UNESCO Institute of Statistics) จำนวน ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่ อัตราการเข้าเรียนระดับประถมศึกษาสุทธิ (Primary education enrollment, net %) อัตราการเข้าเรียนมัธยมศึกษา (Secondary education enrollment, gross %) และอัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา/หลังจากสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา (Tertiary education enrollment, gross %) มีอันดับสูงขึ้นทั้งหมด และตัวชี้วัดที่มาจากผลการสำรวจความคิดเห็น/พึงพอใจจากภาคธุรกิจ (Opinion Survey) จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ ความพึงพอใจในการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษา (Internet access in schools) และความพึงพอใจด้านขอบเขตของการฝึกอบรม (Extent of staff training) ที่มีอันดับเพิ่มขึ้น ส่วนตัวชี้วัดอีก ๕ ตัวชี้วัดจาก ๗ ตัวชี้วัด มีอันดับที่ต่ำกว่าผลการสำรวจในปี ๒๐๑๓ - ๒๐๑๔

ส่วนจากการจัดอันดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษ (English Proficiency Index) บริษัท Education First ซึ่งเป็นผู้นำด้านการเรียนต่อต่างประเทศ และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทั่วโลก ได้จัดอันดับโดยแบ่งระดับทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษเป็น ๕ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ทักษะความสามารถระดับสูงมาก (Very High Proficiency) ๒) ทักษะความสามารถระดับสูง (High Proficiency) ๓) ทักษะความสามารถระดับปานกลาง (Moderate Proficiency) ๔) ทักษะความสามารถระดับต่ำ (Low Proficiency) และ ๕) ทักษะความสามารถระดับต่ำมาก (Very Low Proficiency)

ผลการจัดอันดับทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษ โดยเปรียบเทียบในภูมิภาคเอเชีย ๑๓ ประเทศ ที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก พบว่า มาเลเซีย และสิงคโปร์มีทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับสูง เกาหลี อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น และเวียดนาม ทักษะความสามารถอยู่ระดับปานกลาง จีนอยู่ในระดับต่ำ ส่วนไทยและคาซัคสถานอยู่กลุ่มระดับทักษะต่ำมาก โดยไทยได้คะแนนเฉลี่ย ๔๔.๔๔ ได้อันดับ ๕๕ จาก ๖๐ ประเทศ หากเปรียบเทียบกับปี ๒๐๑๒ ประเทศไทยอยู่อันดับที่ ๕๓ จากทั้งหมด ๕๔ ประเทศทั่วโลก

เหนือกว่าเพียงลิเบียเท่านั้น ในภูมิภาคเอเชีย ไทยมีทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำมาก
เหนือกว่าเพียงคาซัคสถาน^{๑๔} ดังภาพประกอบ ๖

ที่มา: <http://www.ef.co.th/epi/>

ภาพประกอบ ๖ การจัดอันดับทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษ

จากข้อมูลข้างต้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ) ๖ ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งในส่วนกลาง และในเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศจากแบบสอบถาม และจากการประชุมปฏิบัติการจัดทำนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในวันที่ ๑ - ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมปรีซ์พาลเลท กรุงเทพมหานคร การปฏิบัติงานในระยะต่อไปของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเน้นย้ำการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานในมิติของคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กลไกการกระจายอำนาจและการส่งเสริมการสร้างควมรับผิดชอบต่อคุณภาพนักเรียนให้กับผู้ปฏิบัติ ทั้งในส่วนกลาง เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาเพิ่มเติมในประเด็นที่เป็นความท้าทายต่าง ๆ ซึ่งมีสาระสำคัญในบทต่อไป

^{๑๔} สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๖). สถิติการศึกษา. จากแหล่งข้อมูล

http://www.onec.go.th/onec_web/page.php?mod=Statisticgraph&file=view&itemld=1162

บทที่ ๒
องค์ประกอบนโยบาย
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ผังมโนทัศน์ นโยบาย ปิงประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

วิสัยทัศน์	การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย				
พันธกิจ	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ	พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพ การศึกษา และบูรณาการ การจัดการศึกษา		
ประเด็นยุทธศาสตร์	การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	การเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา	การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ	
กลยุทธ์	<p>๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ</p> <p>๒. สร้างการมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน</p>	<p>๑. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ</p> <p>๒. ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา</p>	<p>๑. ลดภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>๒. ส่งเสริม การพัฒนาองค์ความรู้ และบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และทักษะในการสื่อสารของครู ให้มีสมรรถนะด้านการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๓. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล</p> <p>๔. เสริมสร้างระบบแรงจูงใจให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญกำลังใจในการทำงาน เกิดผลการปฏิบัติงานเชิงประจักษ์</p> <p>๕. ส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู การเป็นครูมืออาชีพ และยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพ</p> <p>๖. ส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กร องค์กรบุคคล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วางแผนสรรหา ย้าย โอนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็นของโรงเรียน และชุมชน</p>	<p>๑. กระจายอำนาจและความรับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษา</p> <p>๒. ส่งเสริมเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ</p> <p>๓. ส่งเสริมการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนา นโยบาย และเป็นฐานในการพัฒนาการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา</p> <p>๔. ส่งเสริมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรบุคคล ให้มีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน</p> <p>๕. ส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่พิเศษ และระดับตำบล</p>	
เป้าประสงค์	เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย				
	นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย และมีคุณภาพ	ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค	ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษา มีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการทำงานแบบบูรณาการ มีเครือข่ายการบริหารจัดการ บริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา และ กระจายอำนาจและ ความรับผิดชอบต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

องค์ประกอบนโยบาย ปิงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในความเป็นมานโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีการกิจหลักในการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดองค์ประกอบนโยบาย เพื่อพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศ และของโลก โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ผลผลิต จุดเน้น และตัวชี้วัด ดังนี้

วิสัยทัศน์

การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล^{๑๕} บนพื้นฐานของความเป็นไทย

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ
๒. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์^{๑๖} ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ
๓. พัฒนาระบบบริหารจัดการ ที่เน้นการมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบ ต่อคุณภาพ การศึกษา และบูรณาการการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดเป้าประสงค์ ดังนี้

๑. นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย และมีคุณภาพ
๒. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และ เสมอภาค
๓. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
๔. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษา มีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล
๕. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการทำงานแบบบูรณาการ มีเครือข่ายการบริหารจัดการ บริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา และกระจายอำนาจ และ ความรับผิดชอบสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

^{๑๕} มาตรฐานระดับสากล รวมถึง ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

^{๑๖} ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เพื่อสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ประกอบด้วยคุณลักษณะ ๘ ประการ ได้แก่ ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒) ซื่อสัตย์สุจริต ๓) มีวินัย ๔) ใฝ่เรียนรู้ ๕) อยู่อย่างพอเพียง ๖) มุ่งมั่นในการทำงาน ๗) รักความเป็นไทย ๘) มีจิตสาธารณะ

๖. พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒

การเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓

การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔

การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป้าประสงค์ที่ ๑ ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษาและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย และมีคุณภาพ

กลยุทธ์

๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

๑.๑ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๑.๑.๑ ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา เตรียมความพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา

๑.๑.๒ ปลูกฝังผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ รวมทั้งมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และห่างไกลยาเสพติด

๑.๑.๓ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพอย่างเข้มแข็ง ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาขึ้นไป

๑.๑.๔ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ตามช่วงวัย

๑.๑.๕ ส่งเสริมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนอย่างน้อย ๑ ภาษา

๑.๒ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

๑.๒.๑ ปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ โดยลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตร ตามความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม

๑.๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุนการใช้สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่หลากหลาย มีศูนย์รวมสื่อให้ครูสามารถยืมสื่อไปใช้ ในการจัดการเรียนรู้ได้ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

๑.๒.๓ ปรับปรุงวิธีการวัดและประเมินผล ให้สามารถพัฒนาและประเมินผลผู้เรียนให้มีคุณภาพตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

๑.๒.๔ ส่งเสริมสนับสนุนการนำผลการประเมินในระดับสถานศึกษา ระดับชาติ (NT, O-NET) และระดับนานาชาติ (PISA) มาใช้พัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียน

๑.๒.๕ ส่งเสริมการจัดหลักสูตรทักษะอาชีพ ควบคู่ไปกับวิชาสามัญ

๒. สร้างการมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๒.๑ สร้างความเข้าใจและความตระหนักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และสาธารณชนในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๒.๒ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ในการกำกับดูแล และมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๒.๓ ประสานสถาบันที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อให้มีการคัดเลือกอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒

การเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป้าประสงค์ที่ ๒ ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค

เป้าประสงค์ที่ ๖ พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา ที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

กลยุทธ์

๑. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

๑.๑ สนับสนุนให้สถานศึกษามีคุณภาพ มีรูปแบบการเรียนการสอนสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ มุ่งสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย ให้ครอบคลุมทุกตำบล

๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดการศึกษาวิชาชีพ โดยสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่น

๑.๓ ส่งเสริมการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย และมีคุณภาพตามมาตรฐาน ให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนแต่ละบุคคล โดยมีความเชื่อมโยงระหว่างรูปแบบต่างๆ ทั้งในรูปแบบปกติ รูปแบบเพื่อความจำเป็นเลิศ รูปแบบเพื่อผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ และรูปแบบการศึกษาทางเลือก

๑.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับโรงเรียนในพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง ชายแดน เกาะแก่ง เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้)

๒. ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๒.๑ สร้างความเข้มแข็งของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบส่งเสริมความประพฤติ นักเรียน และระบบคุ้มครองนักเรียน รวมถึงการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กับเครือข่าย สหวิชาชีพทุกระดับ

๒.๒ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาที่เหมาะสม สำหรับเด็กด้อยโอกาส ที่ไม่อยู่ในทะเบียนราษฎร์ เช่น เด็กไร้สัญชาติ เด็กพลัดถิ่น เด็กต่างด้าว เด็กไทยที่ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน เป็นต้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓

การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

เป้าประสงค์ที่ ๓ ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงานและมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

เป้าประสงค์ที่ ๖ พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

กลยุทธ์

๑. ลดภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๑ ขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมโครงการในช่วงเปิดภาคเรียน

๑.๒ ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการในลักษณะกลุ่มโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีจำนวนครูไม่เพียงพอ

๑.๓ กำหนดนโยบาย ให้ผู้บริหารสถานศึกษาสอนอย่างน้อย ๑ รายวิชา ในโรงเรียนของตน และประสานบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีคุณวุฒิเหมาะสมช่วยสอนในโรงเรียนที่ครูไม่เพียงพอ

๑.๔ ประสานและส่งเสริมการทำงานของผู้มีจิตอาสา หรือการสนับสนุนบุคลากรจากองค์กรต่างๆ

๒. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และทักษะในการสื่อสารของครู ให้มีสมรรถนะด้านการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑ เผยแพร่องค์ความรู้และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับนวัตกรรม วิธีการจัดการเรียนรู้ การสอนคิดแบบต่างๆ ตลอดจนการวัดและประเมินผล ให้สามารถนำมาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

๒.๒ พัฒนาคู่มือและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ในรูปแบบที่หลากหลาย โดยการประยุกต์ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนา

๒.๓ ส่งเสริมระบบการนิเทศแบบกัลยาณมิตร โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ทั้งในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน หรือภาคส่วนอื่นๆ ตามความพร้อมของโรงเรียน

๒.๔ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้

๒.๕ ส่งเสริมครูให้จัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

๒.๖ ส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะในการคุ้มครองดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ หรือต้องการการคุ้มครองพิเศษ

๓. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

๔. เสริมสร้างระบบแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญกำลังใจในการทำงาน เกิดผลการปฏิบัติงานเชิงประจักษ์

๔.๑ ยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมืออาชีพ

๔.๒ ส่งเสริมความก้าวหน้าของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีวิทยฐานะสูงขึ้น

๕. ส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู การเป็นครูมืออาชีพ และยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพ

๖. ส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กร องค์กรคณะบุคคล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วางแผน สรรหา ย้ายโอนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของโรงเรียน และชุมชน

๖.๑ สร้างความตระหนักกับองค์กร องค์กรคณะบุคคลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการสรรหา ย้ายโอน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่ และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๖.๒ ประสานสถาบันอุดมศึกษาผลิตครูวิชาเอกที่ตรงกับความต้องการ สามารถจัดการเรียนรู้อที่มีความแตกต่างหลากหลายได้ และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔

การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

เป้าประสงค์ที่ ๔ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

เป้าประสงค์ที่ ๕ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการทำงานแบบบูรณาการ มีเครือข่ายการบริหารจัดการ บริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาและกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

เป้าประสงค์ที่ ๖ พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

กลยุทธ์

๑. กระจายอำนาจและความรับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษา

๑.๑ ส่งเสริม สนับสนุนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ให้มีความสามารถ และมีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการด้วยตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ บูรณาการการทำงาน พัฒนาคุณภาพการศึกษาระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพตามบริบทได้เพิ่มขึ้น

๑.๓ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๑.๔ พัฒนาระบบการสื่อสารและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๑.๕ พัฒนาระบบงบประมาณและทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๑.๖ พัฒนาระบบ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๑.๗ แก้ไขปัญหาการบริหารจัดการที่ไม่เหมาะสม ให้ถูกต้องโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

๒. ส่งเสริมเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

๒.๑ สร้างเครือข่ายในรูปแบบ cluster ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการบริหารจัดการศึกษาร่วมกัน

๒.๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา

๒.๒.๑ ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนทราบถึงความต้องการได้รับการช่วยเหลือของสถานศึกษาในการจัดการศึกษา

๒.๒.๒ ประสานหน่วยงานทุกภาคส่วน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้เข้ามาร่วมพัฒนาและช่วยเหลือสถานศึกษา

๓. ส่งเสริมการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนานโยบายและเป็นฐานในการพัฒนาการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๔. ส่งเสริมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรคณะบุคคล ให้มีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

๔.๑ ยกย่องเชิดชูเกียรติสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรคณะบุคคลที่มีผลงานเชิงประจักษ์

๔.๒ สร้างแรงจูงใจให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรคณะบุคคลให้มีผลงานเชิงประจักษ์

๔.๓ รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร องค์กรคณะบุคคลในการปรับปรุง แก้ไขและติดตามตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

๕. ส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่พิเศษ และระดับตำบล

๕.๑ พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาในพื้นที่พิเศษให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

๕.๒ วางแผนพัฒนาการศึกษาระดับตำบล (Educational Maps)

ผลผลิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินงาน ๖ ผลผลิต ดังนี้

๑) ผู้จบการศึกษาก่อนประถมศึกษา

๒) ผู้จบการศึกษาภาคบังคับ

๓) ผู้จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

๔) เด็กพิการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาสมรรถภาพ

๕) เด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๖) ผู้ที่มีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาศักยภาพ

โดยมีหน่วยงานกำกับ ประสาน ส่งเสริมการจัดการศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จำนวน ๑๘๓ เขต สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๔๒ เขต และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งมีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยปฏิบัติการจัดการศึกษา เพื่อให้ภารกิจดังกล่าวสามารถ ตอบสนองสภาพปัญหา และรองรับการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายรัฐบาล

จุดเน้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ๖ จุดเน้นการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ที่สอดคล้องกับ ๖ ยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑. จุดเน้นด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
๒. จุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา
๓. จุดเน้นด้านพัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ
๔. จุดเน้นด้านการทดสอบ การประเมิน การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
๕. จุดเน้นด้าน ICT เพื่อการศึกษา
๖. จุดเน้นด้านการบริหารจัดการ

จุดเน้นด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

๑. หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้มีการปรับปรุงตามความเหมาะสม ดังต่อไปนี้
 - ๑.๑ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียน
 - ๑.๒ โครงสร้างเวลาเรียนมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียน
 - ๑.๓ สถานศึกษาทุกแห่งมีการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในแต่ละช่วงชั้น
 - ๑.๔ สถานศึกษาใช้ STEM Education BBL DLTV
๒. ผู้เรียนมีสมรรถนะที่สำคัญ สู่มาตรฐานสากล ดังต่อไปนี้
 - ๒.๑ ผู้เรียนระดับก่อน ประถมศึกษามีพัฒนาการด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาที่สมดุล เหมาะสมกับสังคม วัย และเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข
 - ๒.๒ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ อ่านออก เขียนได้
 - ๒.๓ ผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ขึ้นไป อ่านคล่องเขียนคล่อง
 - ๒.๔ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผลผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดเพิ่มขึ้น
 - ๒.๕ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) กลุ่มสาระหลักเพิ่มขึ้น
 - ๒.๖ ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาได้รับการส่งเสริมให้มีแรงจูงใจสู่อาชีพ ด้วยการแนะแนว และได้รับการพัฒนาความรู้ทักษะที่เหมาะสมเพื่อการมีงานทำในอนาคต
 - ๒.๗ ผู้เรียนมีทักษะในการสื่อสาร ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะชีวิต และทักษะการใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสมตามช่วงวัย
 - ๒.๘ ผู้เรียนได้รับการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมตามศักยภาพเป็นรายบุคคล
๓. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ รวมทั้งมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และห่างไกลยาเสพติด
 - ๓.๑ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา ใฝ่เรียนรู้ ใฝ่ดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้
 - ๓.๒ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีทักษะการแก้ปัญหา และอยู่อย่างพอเพียง
 - ๓.๓ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความมุ่งมั่นในการศึกษาและการทำงาน สามารถปรับตัวเข้ากับพหุวัฒนธรรม บนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงามของไทย

๔. ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา เต็มตามศักยภาพ เป็นรายบุคคล ได้แก่

๔.๑ ผู้พิการ

๔.๒ ผู้ด้อยโอกาสและผู้เรียนในพื้นที่พิเศษ

๔.๓ ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ

๔.๔ ผู้เรียนภายใต้การจัดการศึกษาโดยครอบครัว สถานประกอบการ และศูนย์การเรียนรู้

๔.๕ ผู้เรียนที่ต้องการความคุ้มครองและช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ

ตัวชี้วัดด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

๑. หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้มีการปรับปรุงตามความเหมาะสม

- หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียน
- โครงสร้างเวลาเรียนได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียน
- สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในแต่ละช่วงชั้น
- ร้อยละ ๙๐ ของสถานศึกษา ใช้ STEM Education BBL DLTV

๒. ผู้เรียนมีสมรรถนะที่สำคัญสู่มาตรฐานสากล

- ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษาทุกคนได้รับการเตรียมความพร้อมตามช่วงวัย
- ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทุกคนอ่านออกเขียนได้
- ผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ขึ้นไปทุกคน อ่านคล่องเขียนคล่อง
- ค่าเฉลี่ยร้อยละของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ของการสอบประเมินคุณภาพการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน (NT) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓

- ค่าเฉลี่ยร้อยละของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ ๖ ของผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) กลุ่มสาระหลัก ๕ วิชา โดยรวมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓

- ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาทุกคนมีแรงจูงใจสู่อาชีพและการมีงานทำในอนาคต
- ผู้เรียนทุกคนมีทักษะในการสื่อสาร ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะชีวิต และทักษะ

การใช้เทคโนโลยี

- ร้อยละ ๕๐ ของผู้เรียนที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเรียนต่อสายอาชีพ
- ผู้เรียนทุกคนได้รับการวัดและประเมินผลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (E-testing)

๓. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ รวมทั้งมีจิตสำนึก

ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และห่างไกลยาเสพติด

- ผู้เรียนทุกคนมีคุณธรรม จริยธรรม ตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ สอดคล้อง

ตามช่วงวัย

- ผู้เรียนทุกคนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ผู้เรียนทุกคนป้องกันตนเองให้ห่างไกลยาเสพติดและการแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน

๔. ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

จุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ ตรงตามความต้องการของบุคคลและสถานศึกษา

๑.๑ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้ทักษะกระบวนการคิด รวมทั้งการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

๑.๒ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัย

๑.๓ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการนิเทศแบบกัลยาณมิตร จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ทั้งในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน หรือภาคส่วนอื่น ๆ ตามความพร้อมของโรงเรียน

๑.๔ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และทุกภาคส่วนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้

๑.๕ ครูจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

๑.๖ ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจิตวิญญาณของความเป็นครู การเป็นครูมืออาชีพ และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ

๒. ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถบริหารงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

๓. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญกำลังใจในการทำงาน และมีผลการปฏิบัติงานเชิงประจักษ์

๔. องค์กร องค์กรคณะบุคคล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียวางแผนสรรหา ย้าย โอน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน

ตัวชี้วัดด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ ตรงตามความต้องการของบุคคลและสถานศึกษา

- ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนผ่านการประเมินการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีทักษะกระบวนการคิด การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

- ศึกษาวิเคราะห์ทุกคน สามารถนิเทศและช่วยเหลือครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน มี ID-Plan และนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง

๒. ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถบริหารงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

- ผู้บริหารสถานศึกษาทุกโรงเรียน (โรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนในฝัน และโรงเรียนดีประจำตำบล โรงเรียนประชารัฐ) มีความสามารถบริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ ๒๑ ในระดับดีขึ้น

๓. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญกำลังใจในการทำงาน และมีผลการปฏิบัติงาน

- ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนที่มีผลการปฏิบัติงานเชิงประจักษ์ตามเกณฑ์ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

๔. องค์กร องค์กรคณะบุคคล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียวางแผนสรรหา ย้าย โอน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน

- คณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา และ คณะกรรมการสถานศึกษา มีการบริหารงานบุคคลเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

จุดเน้นด้านพัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

๑. สถานศึกษาสร้างค่านิยมเชิงบวกในการเรียนสายอาชีพ เพื่อลดสัดส่วนการเรียนสายสามัญ
๒. หน่วยงานทุกระดับมีการวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ตัวชี้วัดด้านพัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

๑. สถานศึกษาทุกแห่งสร้างค่านิยมเชิงบวกในการเรียนสายอาชีพ เพื่อลดสัดส่วนการเรียนสายสามัญ

๒. ร้อยละ ๘๐ ของหน่วยงานทุกระดับมีการวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

จุดเน้นด้านการทดสอบ การประเมิน การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

๑. ระบบการประเมินสถานศึกษาและผู้เรียนมีการพัฒนาให้เหมาะสมกับสถานศึกษาและผู้เรียน
๒. ระบบทดสอบเพื่อประเมินผ่าน หรือเข้าชั้น มีการพัฒนาให้เหมาะสมในการจบการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
๓. ผู้ประเมินคุณภาพสถานศึกษามีการพัฒนาตามมาตรฐานผู้ประเมิน

ตัวชี้วัดด้านการทดสอบ การประเมิน การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

๑. ระบบการประเมินสถานศึกษาและผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับสถานศึกษาและผู้เรียน
๒. ระบบทดสอบเพื่อประเมินผ่าน หรือเข้าชั้น ได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมในการจบการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
๓. ผู้ประเมินคุณภาพสถานศึกษาทุกคนได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานผู้ประเมิน

จุดเน้นด้าน ICT เพื่อการศึกษา

๑. หน่วยงานทุกระดับพัฒนาระบบ ICT เพื่อการศึกษาให้เหมาะสมกับสถานศึกษาและผู้เรียน
๒. หน่วยงานทุกระดับพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นฐานเดียวกันในเรื่องข้อมูลนักเรียน ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้อมูลสถานศึกษาและข้อมูลข้าราชการและบุคลากรอื่น ในการใช้ข้อมูลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ
๓. หน่วยงานทุกระดับพัฒนา DLTV DLIT ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาและผู้เรียน
๔. ผู้เรียนมีคอมพิวเตอร์ใช้ในการเรียนรู้

ตัวชี้วัดด้าน ICT เพื่อการศึกษา

๑. หน่วยงานทุกระดับได้รับการพัฒนาระบบ ICT เพื่อการศึกษาให้เหมาะสมกับสถานศึกษาและผู้เรียน

๒. หน่วยงานทุกระดับได้รับการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นฐานเดียวกันในเรื่องข้อมูลนักเรียน ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้อมูลสถานศึกษาและข้อมูลข้าราชการและบุคลากรอื่น ในการใช้ข้อมูลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. หน่วยงานทุกระดับได้รับการพัฒนา DLTV DLIT ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาและผู้เรียน

๔. ผู้เรียนทุกคนมีคอมพิวเตอร์ใช้ในการเรียนรู้

จุดเน้นด้านการบริหารจัดการ

๑. หน่วยงานทุกระดับบริหารจัดการโดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจ การสร้างเครือข่าย และรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

๑.๑ สถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอกตามที่กำหนดได้รับการแก้ไข ช่วยเหลือ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล

๑.๒ สถานศึกษาขนาดเล็กได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพการจัดการศึกษา

๑.๓ สถานศึกษาที่มีความพร้อมรับการกระจายอำนาจ มีรูปแบบการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔ สถานศึกษาบริหารจัดการร่วมกันโดยใช้การวางแผนพัฒนาการศึกษาระดับตำบล (Educational Maps)

๑.๕ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารร่วมกันในรูปแบบ cluster อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ โดยใช้มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๗ หน่วยงานทุกระดับพัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างระบบสวัสดิการ สวัสดิภาพ และความปลอดภัยให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่พิเศษ

๑.๘ หน่วยงานทุกระดับพัฒนาระบบ กำกับ ติดตาม และประเมินผล เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

๑.๙ หน่วยงานทุกระดับปรับปรุงระบบการจัดสรรงบประมาณ และเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัว ให้มีความเหมาะสมและเพียงพอ

๑.๑๐ หน่วยงานทุกระดับ ยกย่องเชิดชูเกียรติ หน่วยงาน องค์กรคณะบุคคลและบุคลากรที่มีผลงานเชิงประจักษ์

๑.๑๑ หน่วยงานทุกระดับ ส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและพัฒนากิจการการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๑.๑๒ หน่วยงานทุกระดับ มีการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

๒. หน่วยงานทุกระดับ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๒.๑ หน่วยงานทุกระดับ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๒.๒ หน่วยงานทุกระดับ ส่งเสริมการระดมทรัพยากรในการจัดการศึกษา

๒.๓ หน่วยงานทุกระดับ รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษา

ตัวชี้วัดด้านการบริหารจัดการ

๑. หน่วยงานทุกระดับบริหารจัดการโดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจ การสร้างเครือข่าย และรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

- สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ มุ่งเน้นการกระจายอำนาจ การสร้างเครือข่าย การมีส่วนร่วม และมีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

- สถานศึกษาทุกแห่งที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอกตามที่กำหนด

- ร้อยละ ๖๐ ของสถานศึกษาขนาดเล็กรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

- ร้อยละ ๖๐ ของสถานศึกษาระดับตำบลมีการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- เครือข่าย cluster ทุกแห่ง บริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- สถานศึกษาทุกแห่งมีการจัดทำแผนเผชิญเหตุภัยพิบัติต่างๆ และบูรณาการในการจัดการเรียนรู้

- ร้อยละ ๘๐ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผ่านการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับดีมากขึ้นไป

- เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา เบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวมได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๖ และงบลงทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๗

- ร้อยละ ๑ ของสถานศึกษา ได้รับการพัฒนาให้เป็นหน่วยเบิกจ่ายตรง

- สถานศึกษาทุกแห่ง สามารถพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งผ่านการประเมินตามโครงการคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

- หน่วยงานทุกระดับมีผลงานเชิงประจักษ์ ที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

- ร้อยละ ๘๐ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีงานวิจัยและนำผลการวิจัยใช้พัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา

๒. หน่วยงานทุกระดับ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

- สำนักเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาทุกแห่ง ได้รับความร่วมมือ ส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา

- สถานศึกษาทุกแห่งในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สามารถพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก วิสัยทัศน์ประเทศไทย

วิสัยทัศน์ประเทศไทย ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๓ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ประเทศไทยได้ประกาศ วิสัยทัศน์ เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศของรัฐบาล โดยมีชื่อว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อพัฒนาทั้งด้านเสถียรภาพ ความสงบสุข เศรษฐกิจที่เข้มแข็ง ด้านการใช้จ่าย จัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้มากขึ้น แก้ปัญหาด้านสาธารณสุข โภค การดูแลสุขภาพ และการศึกษา

วิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข ภายใต้ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และสนองตอบผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขต อำนาจอธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุข เป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความ อยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียน และประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่อง และโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น มีความมั่นคงของอาหารและพลังงาน ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน มีการออมสำหรับวัยเกษียณ

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้นไม่มีประชาชนที่อยู่ใต้เส้นความยากจน เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในประเทศและภายนอกประเทศ และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อไป ได้แก่ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รวยได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศน์ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลก ซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น และสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาในระดับอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

ภาคผนวก ข
คำแถลงนโยบายของนายกรัฐมนตรี

นโยบายของนายกรัฐมนตรี

ในคำแถลงนโยบายของนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ต่อสมานิติบัญญัติแห่งชาติ วันศุกร์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ นโยบายด้านการศึกษากำหนดไว้ในข้อที่ ๔ การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม และนโยบายด้านวิจัย ข้อที่ ๘ การพัฒนาและส่งเสริมในการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จากนโยบายรัฐบาล ๑๑ ด้าน คือ ๑) การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ๒) การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ ๓) การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ ๔) การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ๕) การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน ๖) การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ๗) การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน ๘) การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม ๙) การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ๑๐) การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐ ๑๑) การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

นโยบายด้านการศึกษา ข้อที่ ๔ การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อสร้างสังคมให้เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพ และคุณธรรมควบคู่กัน ดังนี้

- จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ ทั้งในระบบ และการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน
- ปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณและการเรียนรู้ สนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และลักษณะของพื้นที่ของโรงเรียน ปรับปรุงและบูรณาการระบบการกักขังเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
- ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป มีโอกาสจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ทั้งถึง และร่วมปฏิรูปการศึกษาและเรียนรู้ กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา สู่อสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- พัฒนาคนในทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างความรู้และทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย รองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
- ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน เพื่อสร้างแรงงานที่มีทักษะตรงตามความต้องการท้องถิ่นและตลาดแรงงาน
- พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู ส่งเสริมให้ครูมีวุฒิตามวิชาที่สอน ให้สามารถนำเทคโนโลยีและเครื่องมือมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นๆ สนับสนุนให้ทุกองค์กรมีบทบาทในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และพัฒนาคุณภาพชีวิต
- อนุรักษ์ฟื้นฟูและเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรมของประเทศเพื่อบ้านและวัฒนธรรมสากล และการสร้างสรรค์งานศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นสากล เพื่อเข้าสู่สากลวัฒนธรรมของอาเซียนและประชาคมโลก
- ปลูกฝังค่านิยม และจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพ เปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

นโยบายด้านการศึกษา ข้อที่ ๘ การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การผลิตและบริการที่ทันสมัย

- สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑ ของรายได้ประชาชาติและมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน ๓๐ : ๗๐ เพื่อให้ประเทศสามารถแข่งขันและก้าวหน้าทัดเทียมประเทศอื่น

- เร่งเสริมสร้างสังคมนวัตกรรม โดยส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ผลักกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับการท่องจำ อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม มีช่องทางในการใช้เทคโนโลยีระหว่างหน่วยงานและสถานศึกษา

- การปฏิรูประบบให้สิ่งจูงใจ ระเบียบและกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานวิจัยและพัฒนาไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์ ส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาการวิจัยและพัฒนาในระดับภาค หรือ กลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องความต้องการของท้องถิ่น และนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้

- ส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ ใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมของไทยตามความเหมาะสม โดยให้มีนโยบายจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐที่เอื้ออำนวย สร้างโอกาสการพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศ

- ปรับปรุงและจัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการวิจัยและพัฒนา และด้านนวัตกรรมซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาในการต่อยอดสู่การใช้เชิงพาณิชย์ของภาคอุตสาหกรรม

นอกจากนโยบายด้านการศึกษาสองข้อของรัฐบาลแล้ว นายกรัฐมนตรียังได้ให้นโยบายด้านการศึกษาไว้ อีก ๑๐ ข้อ คือ

๑) ทำให้เร็ว มีผลสัมฤทธิ์ภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๙ ให้มากที่สุด ที่เหลือส่งต่อให้รัฐบาลต่อไป

๒) ประชาชน สังคมพึงพอใจ ประเทศได้คนมีคุณภาพ

๓) ปรับ ลดภาระงานที่ไม่จำเป็นของกระทรวงศึกษาธิการลง

๔) เร่งปรับหลักสูตร/ตำราแต่ละกลุ่มให้เหมาะสม การพิมพ์ตำราต้องคุ้มราคา

๕) ผลิตคนให้ทันกับความต้องการของประเทศ จบแล้วต้องมีงานทำ เข้าทำงาน AEC ให้ทันปีนี้

ช่วยแก้ไขปัญหาวางงาน และปัญหาสังคมได้

๖) ปรับหลักสูตร ทำให้เด็ก ครู ผู้ปกครองมีความสุข

๗) ใช้สื่อการสอน กระตุ้นผู้เรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้กับเด็ก

๘) ลดความเหลื่อมล้ำ จัดการศึกษาให้ทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ

๙) นำระบบ ICT เข้ามาใช้จัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมและกว้างขวาง

๑๐) เรียนไม่ใช่เพื่อสอบ แต่เรียนให้ได้ทักษะชีวิต อยู่ในยุคโลกไร้พรมแดน

ภาคผนวก ค
นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้แถลงนโยบายด้านการศึกษา เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดยมีจุดเน้นและแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบาย ๒ ส่วน ดังนี้

๑. กระแสพระราชดำรัสเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 - “ให้ครูรักเด็กและเด็กรักครู”
 - “ให้ครูสอนเด็กให้มีน้ำใจต่อเพื่อน ไม่ให้แข่งขันกัน แต่ให้แข่งกับตัวเอง”
 - “ให้เด็กที่เรียนเก่งกว่าช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้ากว่า”
 - “ให้ครูจัดกิจกรรมให้เด็กทำร่วมกัน เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสำเร็จ”
๒. นโยบายนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ๑๐ ข้อ

จากจุดเน้นและแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษา ได้กำหนดเป็นนโยบายด้านการศึกษา ดังนี้

นโยบายทั่วไป

๑. การจัดทำแผนงาน/โครงการริเริ่มใหม่ เข้าใจจุดหมาย ลงรายละเอียด งานหลัก งานรอง เพื่อให้บรรลุผลงานหลัก มีฐานข้อมูลที่แน่น
๒. การปรับปรุงแผนงาน/โครงการเดิมที่ไม่สัมฤทธิ์ผล หาปัญหาที่ผ่านมามาทำไมไม่สำเร็จ
๓. แผนงาน/โครงการพระราชดำริ โครงการอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบโดยตรง เป็นดำริของพระองค์ใด กระทรวงศึกษาธิการให้การสนับสนุนอย่างไร
๔. งบประมาณ งบลงทุนให้วางแผนโครงการในไตรมาสแรก การเสนอของบกลางให้เฉพาะที่จำเป็น การบริหารงบประมาณโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการบูรณาการงบประมาณ
๕. เน้นการสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร จัดให้มีช่องทางการสื่อสารอย่างเป็นระบบ นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย มีแผนการประชาสัมพันธ์
๖. อำนาจการเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน มีผู้รับผิดชอบ มีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ระยะเวลา และระยะยาว รายงานการเกิดเหตุการณ์ด่วน
๗. การร่วมมือกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมให้ครบวงจร
๘. ให้ความสำคัญกับการบริหารงานส่วนภูมิภาคและเขตพื้นที่ต่างๆ ของแต่ละแห่ง เข้ามาทำงาน ทบทวนบทบาทหน้าที่สิ่งใดที่ต้องรู้และยังไม่รู้ มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียงหรือไม่
๙. โครงการจัดอบรมสัมมนา ต้องตอบโจทย์ที่ตั้งไว้ ใครควรเข้าร่วมการสัมมนา ผลลัพธ์ที่ต้องการ เนื้อหาต้องสัมพันธ์กับเวลา
๑๐. ยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในทุกหลักสูตร
๑๑. ให้มีการนำ ICT เข้ามาใช้ในการบริหารงานในกระทรวงอย่างกว้างขวาง ดำเนินการศูนย์ศึกษาทางไกล (DL Thailand) ให้บูรณาการเข้ากับสถานีวิทยุเพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (ETV)
๑๒. ให้ความสำคัญกับเทคนิคการสอน และการสื่อความหมาย
๑๓. ให้ความสำคัญกับบรรยากาศในการทำงาน ให้ความสำคัญกับธงชาติ ความสำเร็จในพื้นที่รับผิดชอบทุกระดับในเขตพื้นที่ การรักษาความปลอดภัยแผนเผชิญเหตุ

๑๔. ให้ลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู เพื่อให้ครูมีเวลาทุ่มเทให้กับการเรียนการสอนของนักเรียนอย่างจริงจัง

๑๕. การประเมินเพื่อความก้าวหน้าต้องสอดคล้องกับผลการพัฒนาผู้เรียนทั้งความรู้และคุณลักษณะ และทักษะชีวิต

๑๖. การแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๑๗. ให้ลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การนำเด็กนักเรียน ครูออกนอกห้องเรียน

นโยบายด้านการศึกษาระดับพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

๑. การแก้ไขปัญหาเด็กประถม อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้

- ปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนที่เห็นผลสัมฤทธิ์ชัดเจน เช่น การสอนแบบแจกลูกสะกดคำโดยใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการสมอง (BBL)

- กำหนดเป้าหมายให้นักเรียนชั้น ป.๑ ต้องอ่านออกเขียนได้ ชั้น ป.๒ ขึ้นไปต้องอ่านคล่องเขียนคล่อง เป็นต้น

๒. การดูแลเด็กออกกลางคัน

- การดูแลเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับ เช่น ต้องมีฐานข้อมูลเรื่องนี้ หากเด็กจบบอกไปต้องมีระบบติดตามดูแล และหากเด็กออกไปทำงานที่ใด ต้องสนับสนุนให้เรียนต่อในสถานศึกษาของกศน.

๓. ปรับปรุงหลักสูตร

- การลดเวลาเรียน ลดการบ้านนักเรียน ให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข แต่ไม่ใช้เวลาเหลือแล้วไปจัดกิจกรรมที่เพิ่มภาระหรือเพิ่มการบ้านให้นักเรียนอีก

- ไม่ใช่การเรียนเพื่อมาสอบอย่างเดียว

- ต้องสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กในยุคโลกไร้พรมแดน ให้นักเรียนคิด/ปฏิบัติมากกว่าท่องจำ

๔. การแก้ไขปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก

- การแก้ไขปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูสอนไม่ครบชั้นเรียน

- ใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) อย่างจริงจังเต็มรูปแบบ ส่งเสริมสนับสนุน

โรงเรียนไกลกังวลให้เป็นโรงเรียนต้นทางที่มีคุณภาพ

๕. การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

- การใช้โครงการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาทางไกล DLTV และผ่าน ICT ด้วย DLTV

๖. การประเมินครู/ นักเรียน/ โรงเรียน

- การประเมินครู/ นักเรียน/ โรงเรียน หาความสมดุล ระหว่างการควบคุมคุณภาพทางการศึกษากับภาระงานของครูที่ต้องเพิ่มขึ้น ตลอดจนปรับปรุงการคัดสรรครู ผู้บริหาร การประเมินวิทยฐานะให้เหมาะสม อาจจัดโอบายทีมจากส่วนกลาง เพื่อลดภาระครูหรือนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย

๗. การดูแลรักษาสิ่งก่อสร้างและครุภัณฑ์ในหน่วยงานและสถานศึกษา

- ควรจัดให้มีระบบในการดูแลรักษาสิ่งของทั้งหมดอย่างแน่นหนา ไม่ว่าจะอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ ตลอดจนครุภัณฑ์ต่างๆ ประกอบด้วย ๑) ระบบการจัดการ-แจกจ่าย โดยจะต้องมีตรรกะ-มีเหตุมีผลในการแจกจ่าย ไม่ใช่แจกจ่ายตามความเสนาหา จะทำให้เกิดความเสียหายแก่กัน เป็นเรื่องที่ไม่ดี ๒) ระบบการซ่อมบำรุง ควรตั้งทีมเฉพาะขึ้นมาเพื่อบำรุงดูแลรักษาอย่างต่อเนื่องทุกวงรอบการใช้งาน พร้อมทั้ง

มีการรายงานผลการตรวจด้วย โดยเฉพาะยานพาหนะจะต้องมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน เพื่อให้การบำรุงรักษา มีความต่อเนื่อง และ ๓) การจำหน่าย เพื่อที่จะได้จัดซื้อทดแทน

๘. การดูแลเรื่องสวัสดิการ

- ให้ความสำคัญกับการบรรจุ โยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง วิทยฐานะ
- การแก้ไขปัญหาหนี้สินครูจำนวนกว่าล้านล้านบาท ขณะนี้ได้มีการวางแนวทางและจัดระบบ

แก้ไขปัญหาเรื่องนี้ร่วมกับธนาคารออมสินแล้ว จึงขอฝากให้ครูใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต รู้จักใช้ รู้จักเก็บ ไม่แก่งแย่งแข่งขันกัน ขอให้ครูพยายามลดหนี้ลง ในขณะเดียวกันต้องสร้างจิตสำนึกในการใช้จ่ายให้กับลูกหลานของตัวเองด้วย

๙. การขยายโครงการธนาคารขยะในสถานศึกษา

- ปลุกฝังการคัดแยกขยะ และทิ้งขยะให้ถูกที่แก่นักเรียน นิสิตนักศึกษาในทุกระดับการศึกษา

และทุกสังกัด

- ขยายโครงการธนาคารขยะในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓๘,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ โดยมอบ สพฐ.ศึกษารายละเอียดเพื่อหาแนวทางขยายโครงการธนาคารขยะให้ครบทุกโรงเรียน

แนวทางการทำงาน เพื่อขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาใน ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑. Hit the Point ฉีกปัญหาให้ขาด ตีโจทย์ให้แตกเพื่อแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด
๒. Dynamic ขับเคลื่อนงานตลอดเวลา
๓. Lively ทำงานแบบมีชีวิตจิตใจ

ภาคผนวก ง
จุดเน้น ๒ ยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ

จุดเน้น ๖ ยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนด จุดเน้น ๖ ยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของ กระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑. ครู เพื่อแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้น สอนไม่ตรงเอก ภาระงานเยอะ ขาดขวัญและกำลังใจ โดยมี แนวทางการดำเนินงาน อาทิ โครงการครูทายาท ทุนครูระดับอุดมศึกษา ราชภัฏเป็นเลิศ (ด้านครู) มหาวิทยาลัย ที่เลี้ยงพัฒนาครูช่วงปิดภาคเรียน ปรับปรุงเกณฑ์ประเมินวิทยฐานะ ปรับปรุงบ้านพักครู เป็นต้น

๒. หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ เพื่อแก้โจทย์เด็กเรียนมาก ไม่มีความสุข และผลสัมฤทธิ์ ต่ำ โดยใช้แนวทางการปฏิรูปหลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา การตั้งกรมวิชาการ โครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ STEM Education กระบวนการ BBL ทวิศึกษา การจัดทำมาตรฐานภาษาอังกฤษ Boot-camp เป็นต้น

๓. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ เพื่อการผลิตพัฒนากำลังคนและงานวิจัย ที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ เพื่อส่งเสริมการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาที่เป็นความ ต้องการของประเทศ ยกกระดับมาตรฐานฝีมือ แก้ปัญหาขาดแคลนกำลังแรงงานสายวิชาชีพ และงานวิจัยที่ไม่ สามารถนำไปใช้ได้จริง โดยใช้แนวทางการสร้างค่านิยมอาชีวศึกษา ทุนการศึกษาด้านวิชาชีพ ทวิศึกษา ทวิภาคี อาชีวศึกษาสู่สากล ปรับเกณฑ์การสรรหาและบรรจุครูอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่เป็นเลิศ ทุนให้ยืมสาขา ขาดแคลน เช่นภาษาอังกฤษ เป็นต้น

๔. การประเมินและการพัฒนามาตรฐานการศึกษา เพื่อส่งเสริมการประเมินครู การศึกษาต่อ ในแต่ละระดับ การประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนและสถานศึกษา โดยการสร้างกรอบมาตรฐานการประเมิน กำหนดแนวทางการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา การทดสอบผ่านหรือเข้าชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ พัฒนาแบบทดสอบการศึกษามาตรฐานระดับชาติ สร้าง เครื่องมือ ระบบวิธีประเมินหรือประกันคุณภาพ เป็นต้น

๕. ICT เพื่อการศึกษา เพื่อปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาระบบฐานข้อมูล และระบบ การจัดการเนื้อหาสาระหรือองค์ความรู้ โดยใช้แนวทางการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษา และแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน มีการบูรณาการงบประมาณ ICT และ โครงการ DLTV เป็นต้น

๖. การบริหารจัดการ เพื่อให้มีระบบงบประมาณที่สอดคล้องกับการดำเนินงาน การกำกับดูแล ที่มีประสิทธิภาพ ที่มีการบูรณาการและกระจายอำนาจ โดยใช้แนวทางของระบบคูปองเพื่อการศึกษา การจัดสรรงบประมาณตามกรอบปฏิรูปการศึกษา จัดกลุ่ม Cluster การปรับโครงสร้าง และปรับปรุงระเบียบ ในการเข้าสู่ตำแหน่งและความก้าวหน้าในตำแหน่งผู้บริหารในพื้นที่

ภาคผนวก จ
SWOT
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

SWOT

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

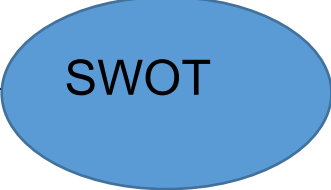
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๖/ว๒๑๑๑ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ เพื่อขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดมความคิดเห็น และให้ข้อเสนอ ในการกำหนดนโยบาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และได้ให้ทุกสำนักระดม ความคิดเห็นจากบุคลากรในสำนักเช่นกัน โดยได้จัดทำ SWOT จากกลุ่มคนดังกล่าว ได้แก่

๑. บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เจ้าหน้าที่ด้านนโยบายและแผน ศึกษานิเทศก์ และเจ้าหน้าที่ ด้านอื่นๆ

๒. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ในเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน บริษัท/ ห้างร้าน/สถานประกอบการ ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา องค์กรศาสนา และหน่วยงานรัฐอื่นๆ

จาก SWOT สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค ดังนี้

<p>จุดแข็ง</p> <ol style="list-style-type: none"> การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพเนื่องจากมีการกำหนดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ชัดเจน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนมีความสุข การบริการทางการศึกษาสามารถให้บริการกับผู้เรียนทุกกลุ่มทุกประเภท ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการงบประมาณรายหัวได้ตามความต้องการของสถานศึกษา มีเครือข่ายการบริหารจัดการในทุกระดับ ที่เอื้อต่อการพัฒนาการศึกษา ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพราะได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากคณะครู 	<p>จุดอ่อน</p> <ol style="list-style-type: none"> นักเรียนขาดทักษะ ความรู้ ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์ การใช้เหตุผลและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ คุณลักษณะเฉพาะของสื่อ วัสดุ ครุภัณฑ์ไม่ทันสมัย และไม่ตรงกับความต้องการ ระบบสารสนเทศยังไม่ครอบคลุมและไม่พร้อมใช้ในการบริหารจัดการ ระบบกำกับติดตามและประเมินผล ยังขาดประสิทธิภาพและไม่มีการนำผลมาใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาครูโดยต้นสังกัดไม่ตรงกับความต้องการของสถานศึกษา ครูมีภาระงานนอกจากการสอนมากเกินไป การวางแผนพัฒนาอัตรากำลังไม่สอดคล้องกับความต้องการและสภาพที่เป็นจริง ผู้เรียนบางส่วนยังมีปัญหาเรื่องอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ อ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง ผู้เรียนสื่อสารภาษาอังกฤษได้ไม่เท่าที่ควร เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่เน้นเรื่องการสื่อสาร ผู้เรียนมีผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติกลุ่มสาระหลักอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการสอนตามหนังสือเรียนมากกว่าสอนตามตัวชี้วัดของหลักสูตร
 <p>SWOT</p>	
<p>โอกาส</p> <ol style="list-style-type: none"> หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา มากขึ้น เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา มีกฎหมายรองรับการจัดการศึกษา ที่ให้โอกาสทางการศึกษากับประชากรวัยเรียนทุกกลุ่ม เทคโนโลยีที่ทันสมัยส่งผลต่อการสื่อสาร และการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายและรวดเร็ว การขยายตัวด้านเศรษฐกิจอาเซียนส่งผลต่อโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีพของผู้เรียนมากขึ้น นโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน 	<p>อุปสรรค</p> <ol style="list-style-type: none"> ระบบการเมืองและประชาธิปไตยขาดเสถียรภาพ นโยบายการศึกษาขาดความต่อเนื่อง โครงสร้างประชากรลดลงอย่างต่อเนื่อง ใน ๑๐ - ๑๕ ปีข้างหน้า ปัญหาสังคม อบายมุข ยาเสพติด สื่อไม่สร้างสรรค์ ค่านิยมของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนแข่งขันสูง ส่งผลให้จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้น หน่วยงานที่จัดการศึกษามีหลายสังกัด ขาดการวางแผนการจัดการศึกษาร่วมกัน การสื่อสารทางเทคโนโลยีที่หลากหลายแต่ขาดการควบคุม ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน ครอบครัวมีฐานะยากจนส่งผลต่อความพร้อมของผู้เรียน การจัดการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนยังไม่มีความพร้อม ระบบการบริหารงานบุคคล ของหน่วยงานขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน การผลิตครูแต่ละสาขาไม่สอดคล้องกับความต้องการ ปัจจัยภายนอกเข้ามาแทรกแซงในการบริหารงานบุคคลของหน่วยงาน สถาบันครอบครัว เป็นครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวแตกแยกมากขึ้น ทำให้บทบาทในการอบรมเลี้ยงดูปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ลดน้อยลง นำไปสู่พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน สังคมไทยขาดภูมิคุ้มกันจากการบริโภคข้อมูลข่าวสาร ผ่านเทคโนโลยี การรับวัฒนธรรมต่างๆ ที่หลากหลายและไม่สร้างสรรค์ ผ่านการนำเสนอของสื่อต่างๆ ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ภาคผนวก ฉ

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ควรเร่งดำเนินการ

ด้านความคิดเห็น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ปลุกฝังคุณธรรม เน้นการอ่านออกเขียนได้พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยจัดอบรมทบทวนทุก ๓ ปี สนับสนุนการบริหารจัดการเน้นสถานศึกษาเป็นฐาน ลดภาระงานครู คินครูให้นักเรียน และตรงตามสาระการเรียนรู้ จัดทำโครงสร้างบริหาร ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน

ด้านข้อเสนอแนะ

- จัดทำระเบียบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก มอบอำนาจให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการได้อย่างคล่องตัว ครอบคลุมทั้ง ๗ ด้าน ในรูปแบบเครือข่ายสถานศึกษา
- ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทาง ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และ BBL
- สร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในการให้ความสำคัญกับภาษาที่สอง เพื่อ การติดต่อสื่อสาร
- ปรับวัฒนธรรมองค์กรให้สอดคล้องกับค่านิยมวัฒนธรรมไทยและสากล

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๑. ด้านวิชาการ ปรับปรุงเนื้อหาวิชาเรียนให้เหมาะสม มีการฝึกปฏิบัติ ลดกิจกรรมที่ก่อให้เกิด ความแตกแยก เน้นให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาทักษะชีวิต เพื่ออยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข

๒. พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ยกกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พัฒนาศักยภาพผู้เรียนในด้าน ภาษาไทยภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียน รวมทั้งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะเข้าใจรูปแบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างถูกต้อง เพื่อให้เด็กรู้จักการเสียสละเพื่อสังคม และตระหนักรักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย

๓. ควรเน้นการอ่านออกเขียนได้ มีการจัดการเรียนการสอนด้านภาษา ทั้งภาษาอังกฤษ และ ภาษาอาเซียน ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๔. ลดความเหลื่อมล้ำในสถานศึกษา เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมกัน พัฒนา สภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้สวยงามน่าอยู่ น่าเรียน และเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน โดยควร กำหนดให้มีนักเรียนไม่เกิน ๓๕ คน ต่อห้องเรียน

๕. ผู้บริหารมีความตระหนักต่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง ครูสอนอย่างเต็ม ศักยภาพ และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดี

ด้านการเพิ่มโอกาสเข้าถึงการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียน

๑. ควรเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการจัดการศึกษาทั้งในเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างทั่วถึง
๒. ปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น โดยเพิ่มภาษาอาเซียนอย่างน้อย ๑ ภาษา จัดการเรียนการสอนโดยเชื่อมโยงภาษาและวิชาชีพ รวมทั้งส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะอาชีพ
๓. ส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพเท่าเทียมกัน เพื่อจูงใจให้เด็กได้เรียนใกล้บ้าน
๔. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเปิดโอกาสให้มีการสะท้อนรับฟังความคิดเห็น และมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

ด้านการบริหารงบประมาณ

๑. การจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษา ควรให้รวดเร็วและพอเพียงต่อการบริหารจัดการศึกษา ทั้งงบประมาณสนับสนุนรายหัวนักเรียน ค่าสาธารณูปโภค
๒. การบริหารงบประมาณมีขั้นตอนในการทำงานมาก ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ เพื่อให้สถานศึกษามีความชัดเจนและสามารถบริหารงานงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. ควรมีระบบควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อให้สามารถดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามโครงการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใสสะอาดปราศจากคอร์รัปชัน

ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ส่งเสริมให้คณะกรรมการการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้สถานศึกษามีความสัมพันธ์กับชุมชนให้มากขึ้น

ภารกิจที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรเร่งดำเนินการ

๑. ด้านคุณภาพผู้เรียน ยกกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้ก้าวทันเด็กยุคศตวรรษที่ ๒๑ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านภาษา ส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ เน้นประวัติศาสตร์ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรมให้เด็กได้มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการวัดและประเมินผลให้เหมาะสม
๒. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง
๓. ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา แก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก กำหนดนโยบายการดำเนินงานอย่างชัดเจนต่อเนื่องมีการกระจายอำนาจอย่างเป็นรูปธรรม
๔. พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะตามสายงาน จัดระบบประกันคุณภาพครูผู้สอน รวมทั้งแก้ปัญหาความขาดแคลนอัตรากำลังครู และครูไม่ตรงวิชาเอก
๕. การบริหารงบประมาณ ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้ทั่วถึงตรงตามความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา มีการบริหารงบประมาณ และติดตามการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ มีความโปร่งใส เพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน
๖. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีการบูรณาการข้อมูลสารสนเทศ และการทำงานอย่างชัดเจน เพื่อลดภาระงานในระดับสถานศึกษา เพื่อให้ครูได้มีเวลาในการจัดการเรียนการสอน เด็กได้อย่างมีคุณภาพ

